Alexandrine Tinne, de ontdekkingsreiziger

Algemeen

Tijdvak 8: Tijd van burgers en stoommachines (1800-1900)
Kenmerkende aspecten:

- De moderne vorm van imperialisme die verband hield met de industrialisatie.

Niveau: Onderbouw havo, vwo
Tijd: 10 min
Lesdoel:

- Je krijgt inzicht in de gevaren van ontdekkingsreizen.
- Je krijgt een beeld van hoe mensen dachten over vrouwen die op ontdekkingsreis gingen.

OPDRACHT

In een persoonlijke brief uit 1868 aan haar broer John, geeft ontdekkingsreiziger Alexandrine Tinne een gewelddadige dood te kiezen boven door te gaan in een saai leven. Ruim vijftien maanden later zou zij tijdens een expeditie in de Sahara door een bende om het leven worden gebracht. Haar lichaam is nooit teruggevonden.

Lees de brief van Alexandrine aan haar broer John:

"Als er iets met me zou gebeuren tijdens mijn reizen, als ik vermoord zou worden, wat redelijkerwijs mogelijk is, zou men kunnen zeggen, "ze verdiende het, dat komt er nou van met al dat gereis, arme Alexine, wat een manier om dood te gaan etc", maar jullie moeten dat niet doen en jullie zullen niet om me treuren.

Ik heb nooit het geluk van het ouder worden begrepen. Ik heb het altijd maar triest gevonden – zelfs onder de gelukkigste omstandigheden en ik vind de gedachte om gelukkig en moedig dood te gaan, door een mes of een geweerschot, niet vreselijk, in plaats van me voort te slepen door een saai leven, zoals ik velen heb zien doen.

Misschien is het schokkend om zo te denken. Als je vandaag of morgen hoort dat ik naar de andere wereld ben gezonden, denk dan niet dat ik mijn laatste momenten in bitterheid beleefde. Over het geheel genomen ben ik over mijn leven tevreden geweest – ik heb goed geleefd (ik hoop dat je dit niet uitlegt als dat ik er schaamteloos op los heb geleefd). Ik heb plezier gehad. Ik heb geen haast om dood te gaan – maar als het gebeurt, goed – een kort, maar wel gelukkig leven!"
Uit: Wolf Kielich, Vrouwen op ontdekkingsreis. Avonturiersters uit de negentiende eeuw

a. Als je de brief leest, denk je dat Alexandrine inzag wat de gevaren waren van haar reis? Leg je antwoord uit aan de hand van een zin uit de brief.
b. Vond Alexandrine het idee om dood te gaan erg? Leg je antwoord uit aan de hand van een zin uit de brief.
c. Wat vond Alexandrine een erger idee dan dood te gaan 'door een mes of een geweerschot'?
d. Denk je dat hoe Alexandrine dacht handig was voor een ontdekkingsreiziger in die tijd? Leg je antwoord uit.

BIOGRAFIE

Alexandrine Tinne was een ontdekkingsreizigster en Nederlandse fotografe. Ze was de eerste Westerse vrouw die door Centraal-Afrika en de Sahara trok.

Alexandrine kwam uit een rijk gezin in Den Haag. In de bibliotheek bestudeerde zij wereldkaarten en droomde ze van verre landen. Alexandrine verveelde zich in het brave Den Haag en beleefde er plezier aan om mensen te choqueren door in gekke jurken rond te lopen of wild paard te rijden.

Samen met haar moeder maakte ze verre reizen naar Afrika, met een groot gevolg van dragers, koks, soldaten, artsen en andere lieden. De dames Tinne namen veel spullen mee, waaronder een porseleinen servies, zilveren bestek en een ijzeren ledikant.

Net als veel ontdekkingsreizigers uit die tijd zocht Alexandrine naar de bron van de Nijl, en wilde ze contact maken met nomadenvolken. Tijdens een zware expeditie kwamen haar moeder en tante door ziektes te overlijden. Alexandrine reisde met de lijkkisten rond, om ze uiteindelijk naar Europa te laten sturen. Ze gaf het reizen niet op.

Tijdens een expeditie in 1869 werd haar karavaan door rovers overvallen. Alexandrine werd vermoord. Het lijkt alsof ze hier rekening mee had gehouden. Zo schreef Alexandrine ooit in een brief aan haar broer John een gewelddadige dood te verkiezen boven een saai leven.

.